

Izhaja

vsak četrtek; ako je ta dan praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 20 vinarjev od garmondvrste za vsakokrat.



MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto 4 krone (2 gld.).

Denar naj se pošilja pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.



Leto XIX.

V Celovcu, 27. septembra 1900.

Štev. 39.

V a b i l o.

**Katoliško-politično in gospodarsko društvo
za Slovence na Koroškem**

napravi

v nedeljo dné 30. septembra 1900

dva shoda

in sicer

ob 1/2.11. uri dopoldne po dopoldanski službi
božji

**v gostilni g. Rudolfa Stopar-ja
v Možici,**

ter ob 1/2.3. uri popoldne

v gostilni pri Matevžu v Črni.

Na dnevnem redu je razgovor o bodočih državnozborskih volitvah, o gospodarskih in političnih zadevah itd.

Rojaki, Slovenci, zlasti volilci, pridite v obilnem številu na važna shoda! **Odbor.**

„Bauerntag“ pri Raku blizo Velikovca.

(Dopis iz Velikovca.)

Da bi politična tla zrahljal za državnozborske volitve sploh in za občinske volitve za občino Važenberg posebej, napravil je nemško-liberalni „Bauernbund“ dné 16. t. m. pri Raku na Ruštatu svoj „bauerntag“, ki je pa bil gledé udeležencev in govorov tako podoben prejšnjim shodom tega zlo „slovečega“ društva, kakor krajcar krajcarju. Shoda udeležilo se je kakih 200 oseb, ali med temi je bilo samo kakih 40 pravih kmetov, ostali so bili navadno bauernbundske občinstvo, nemški nacionalci iz Velikovca, gosposki kmetje in liberalci iz dežele. Predsedoval je shodu neizogibni Papič, bivši stotnik-avditor in zdaj posestnik pri sv. Neži. Kmeta

rešit s svojimi govori so prišli bivši državni posl. Černik, bivši častnik Karol vitez Metnic iz Pliberka in velikovski deželni posl. podjetnik Plavec.

Kot prvi govornik povdarja Černik potrebo združenja in sloge med kmeti. Dalje razpravlja, da državni zbor nič ni storil za kmeta vsled jezikovnega prepira, seveda tega niso Nemci krivi, ampak le Čehi, katerim na ljubo je grof Badeni izdal znane jezikovne naredbe. Naglašja, da Nemcem ni za prepir, da ne nameravajo Čehom in Slovencem pravic vzeti, ampak samo svoje pravice varovati. Ali Čehi hočejo dva milijona Nemcev na Češkem iz dežele spraviti in ustanoviti kraljestvo sv. Vavla. Dobro ste jo „pogruntili“ g. Černik! Da Nemci nam koroškimi Slovencem ne nameravajo še kakih pravic vzeti, to Vam na besedo verjamemo, saj tudi nimajo nam več kaj vzeti, ker so nam že itak vse vzeli. Naše šole so skoraj popolnoma nemške in v uradih se uraduje skoraj le izključivo nemško. Kar pa Čehi zadene, je znano, da se oni, ki na Češkem tvorijo tri milijone prebivalstva, le potegujejo za enakopravnost s svojimi nemškimi so- deželani; naravnost smešno je pa, da bi Čehi nameravali Nemce iz dežele izgnati, saj kaj takega sploh ni mogoče, ako bi Čehi to tudi storili hoteli. Potem povdarja, da so Nemci zvesti Avstriji, pozabi pa pristaviti, da se bodo Nemci s tem slabo utrdili, ako še dalje druge národe zatirajo. Konečno omenja še, da se je v delegacijah za to potegnil, da bi orožne vaje zadnjega razreda odpadle; svari pred pravdanjem in pozivlja zborovalce za odločno delovanje pri državnozborskih volitvah.

Drugi govornik Metnic govori o prašičji kugi in pravi, da je Ogerska meja odprta in se od tod ob enem s prasci uvaža tudi kuga. Opisuje svinjsko kugo in opozarja na pravočasno oglašanje radi odškodnine. Omenja še, kako trgovina s prasci vsled kuge trpi in da je dné 3. julija t. l. posebna deputacija v tem oziru na Dunaju posredovala. Konečno odkrije govornik krinko potovalnega učitelja o svinjereji, se pokaže v pravi svoji podobi kot pristaš ranjkega „Svinjereda“ in tudi on porogovili za prihodnje volitve za državni zbor.

Zadnji govornik je bil naš dobri prijatelj poslanec Plavec, ki je najpoprej govoril o žalostnem stanju naših deželnih financ, ki so nastale vsled zidanja nove splošne bolnišnice v Celovcu in radi uravnave hudournikov na Zgornjem Koroškem. Dalje

opisuje žalostno stanje kmeta vsled nizkih žitnih cen, povdarja potrebo skladišč, napada z razlogi, katere je naš „Mir“ že davno zavrnil, naše skladišče v Sinčivasi, češ, da naše skladišče v Sinčivasi ne more dobro vspevati, ker je za zidanje svojega poslopja v Sinčivasi imelo 15.000 gld. stroškov, pač pa ima nemško-liberalno skladišče v Velikovcu lepo prihodnost, ker ima samo 400 gld. najemščine od svojega skladišča plačevati, dalje da naše skladišče v Sinčivasi, ker žita tudi iz Ogerskega naročuje, s tem žitom trguje in domačega kmeta oškoduje, konečno še pravi, da le velikovski nemško-liberalno skladišče ima pravila, ki s pravili deželnega odbora soglašajo, radi tega je tudi to skladišče dobilo podpore od deželnega zbora, naše skladišče v Sinčivasi pa ne. Iz tega strastnega napadanja je samo razvidno, da naše skladišče v Sinčivasi posl. Plaveca silno jezi. Vsemu zavijanju nasproti pa odločno povdarjamo, kar je list opetovano pisal, da je naše skladišče v Sinčivasi bilo kot prvo ustanovljeno. Bog ve koliko let bi še preteklo, da bi bauernbundarji ustanovili še le svoje skladišče, ako bi naše ne bilo nastalo. Da naše skladišče prav lepo napreduje, dokaz je to, da ima 700 udov, nemško-liberalno skladišče v Velikovcu ima pa menda le okrog 100 udov. Konečno kupi naše skladišče od naših kmetov vsako žito, ako ni zelo slabo, katero se ne upa prodati. Ni tedaj resnica, da bi naše skladišče z naročevanjem ogerskega žita oškodovalo naše kmete. Žito pa mora naše skladišče tudi iz Ogerskega naročevati, ker za napravo moke, katero prodaja prodajalnica v našem skladišču, kmečko žito ne zadostuje, in tudi to iz Ogerskega naročeno žito izroči naše skladišče domačim kmečkim mlinarjem, da je zmelejo v moko za prodajalnico v našem skladišču. Iz tega je razvidno, kako vzorno deluje naše skladišče v korist kmetar-pina. Le gola zavist in národna zagrizenost more dozoreti do takih surovih napadov, kakor jih je spregovoril posl. Plavec pri Raku. Ali kmetje svoje prave prijatelje dobro poznajo in prepričani smo, da gre naše skladišče vključ vsem zaprekam lepi prihodnosti naproti, naj se Plavec in vsa bauernbundska garda v iste še tako strastno zaletavajo. Konečno Plavec še pogreva stare, že neštevilno-krat zavrnjene trditve, da se naši slovenski poslanci v deželnem zboru s svojimi zahtevami gledé šole nahajajo v nasprotstvu z našimi kmeti in navdu-

PODLISTEK.

Na krivih potih.

(Izvirna povest. — Spisal + učitelj J. Freuensfels.)

I.

Vsakemu Slovencu so znane Slovenske gorice, ki se razprostirajo med Muro in Dravo do ogerske meje; po celi Avstriji in tudi še dalje poznajo njihovo izvrstno vinsko kapljico. Pa tudi čez ogersko mejo tja do izliva Mure v Dravo raste dobro vince. Ta kraj zove se Medjimurje, kjer raste draga rastlina, namreč — tobak. Posestnik, ki seje tobak, sme tobak prodati samo državi, a drugemu nikomur. Gosposka gleda tedaj pazno na to ter razpostavlja ob štajerski meji vojake, ki pazijo na tihotapec, ki nosijo tobak na Štajersko.

Blizu te meje leži na štajerski strani v mali dolini vas M., ki ima kakih trideset hiš. Skozi njo vije se čedna cesta, ob kateri stojé hiše. Tam, na sredi vasi vidiš velikansko lipo, ki razteza svoje košate veje na vse strani ter z njimi deloma zakriva hišo, ki stoji poleg nje.

V tej hiši stanuje Tone Hribar s svojo ženo Marijo ter dvema otrokoma, od katerih je prvi četiri, drugi dve leti star.

Bilo je leta 187*, ko se je naša povest vršila. Takrat sta Hribar in Marija že šest let v srečnem zakonu preživela. Otroka bila sta njuno veselje. Hribar je bil vesten gospodar, Marija pa modra gospodinja; a poleg vsega tega nista mogla zmanjšati dolga, ki je bil že prej na posestvu. In ven-

dar je bila vroča želja Hribarja, tega dolga se kolikor mogoče najhitreje znebiti. Pa to le ni šlo, čeravno je bil tako varčen! Postal je zategadelj vselej nekako žalosten, ako je mislil na to.

Doslej Hribar nikdar ni hodil v gostilno; še mimo nje ni hotel iti, temveč si je rajše volil stranske poti. Večkrat ga je celo njegova žena prigovarjala, naj si vendar v nedeljo privošči kozarec vinca; pa on je vselej dejal: „Mošnja je suha, Bog vé, kedaj bo dež!“

Pa čudno! Pretekli dve nedelji šel je vendar v gostilno, a svoji ženi o tem ni ničesar povedal.

Bilo je ob desetih na večer, ko se je Hribar iz gostilne vračal domov. Danes ni šel kakor navadno sam. Spremljal ga je Štefan Gozdar; navadno pa so mu rekli: „Ogerski Štefan“. Imel je že nekaj nad petdeset let, a bil je vedno še trdne in močne postave. Lice mu je bilo zatemnelo, njegove male oči švigale so mu neprestano; nad njimi rastle so dolge, goste obrvi. V njegovem pogledu ni bilo nič prijaznega, in človek, kateri ga je prvi-krat videl, moral je misliti, da Štefan ni poštenjak.

Tako je tudi res bilo. V svoji hiši, ki jo je imel v bližnjem gozdu, ne daleč od vasi, živel je sam za se. V celi vasi ni imel prijatelja. Zakaj neki ne? — Bil je tihotapec. Skrival je nosil tobak iz Medjimurja ter ga je potem na Štajerskem za drag denar prodal. Ljudje so si pripovedovali, da je včasih mnogo mož pri Štefanu, ki hodijo z njim po tobak ter se pri njem skrivajo.

S tem možem tedaj je hodil danes Hribar. Marija je slišala, da sta zunaj tiho govorila, a poslušati ni hotela, ker je mislila, da njen mož pred njo nima tako nobene skrivnosti. Čudno pa se ji

je vendar le zdelo, da se je Hribar zamogel sprijazniti s Štefanom, o katerem je prej sam govoril tako ostro in zaničljivo.

Marija bi morebiti ta dogodek porabila, pa nekaj jo je vedno spominjalo nanj. Hribar je bil namreč od tega večera nekako tih in zamišljen. O dolgu je prej govoril le malokedaj, sedaj pa je večkrat pravil Mariji: „Marija! dolga se ne bova kmalu rešila; a vendar se ga morava, tako, ali tako!“

Ona ga je vselej tolažila, da se to ne more tako hitro zgoditi, kakor on misli. Potem pa je vselej nekako britko dejal: „Mora, mora se zgoditi, tako, ali tako!“

II.

Prišla je zopet nedelja. Komaj je solnce zatonilo za visoke goré, zapustil je Hribar molčé svoj dom ter jo je zavlil v gostilno, kjer je bila ravno godba. V prvi sobi so se veselo sukali mladeniči in dekliči, v drugi pa so sedeli možje pogovarjajoči se pri dobri vinski kapljici o vsakdanjih rečeh.

Samo eden ni z nikomur govoril; sedel je čisto sam tamkaj v kotu; bil je to Štefan. Srpo je gledal v tla ter se ni ozrl ne na desno ne na levo. V to drugo sobo stopi zdajci Hribar. Hladno je pozdravil svoje znanca, a ni se k njim pridružil, temveč sedel je k Štefanu. Strmé pogledovali so se možjé ter si tiho pravili: „To ne pojde dobro; Štefan je že marsikatega zvalil na limanice!“

Veselo ozre se Štefan na prišedšega Hribarja ter mu reče: „Dobro, da si prišel; dolgo sem te že čakal!“

Hribar samo pokima ter si naroči vina. Pogovarjala sta se sprvega o tem in onem, a beseda jima vendar ni prav tekla. Med tem se je storila

šuje zborovalce, da se pri prihodnjih volitvah trdno držijo bauernbundske zastave.

H koncu pozivlja še načelnik bauernbunda, posl. Kiršner, kmete, naj mu povejo svoje misli o prašičji kugi, opominja, da se v par dneh vršo občinske volitve za občino Važenberg in roti kmete, da volijo seveda v nemško-liberalnem smislu. Na to se v mraku bauerntag zaključijo. Tako je nam bauerntag pri Raku zopet dokazal, da naši nasprotniki bauernbundarji tekom let ničesar niso pozabili in se ničesar ne naučili, ampak so ostali stari nasprotniki našega národa. Po tem takem se našim kmetom ni težko odločiti, katere stranke naj se oklenejo pri bližnjih državnoborskih volitvah.

Občinski volilni red.

(Dalje.)

§ 28. V vsakem volilnem razredu so tisti, ki so dobili po glasovnicah, katere so se vzele iz volitvene posode za odbornike, največ glasov, izvoljeni po vrsti dobljenih glasov v zahtevanem številu za odbornike, tisti pa, kateri so dobili po glasovnicah za namestnike največ glasov, so izvoljeni za namestnike.

Če je več oseb, kakor je zahtevanih odbornikov za dotični volilni razred, dobilo pri dotični volitvi enako veliko glasov, odločuje srečka, kdo izmed njih je izvoljen.

Isto se zgodi pri volitvi namestnikov, in pri tem se, ako so dobili enako veliko glasov, določi tudi njih vrsta s srečko.

Izid volitve v tretjem razredu se mora razglasiti, predno voli drugi razred, in izid volitve v drugem razredu, predno voli prvi razred.

§ 29. Če je za odbornika izvoljena oseba, ki se ne sme voliti (ki nima pasivne volilne pravice), ali če ima postaven vzrok, da ji odborništva ni treba prevzeti, potem vstopi kot odbornik tisti namestnik, ki je dobil pri volitvi največ glasov.

Isto se zgodi ne oziraje se na denarno kazen, katera se ima naložiti po § 19. občinskega reda potem, če izvoljeni odbornik brez postavnega vzroka noče prevzeti izvolitve.

Za namestnike, ki se na ta način odrečejo izvolitvi, ali ki kot odborniki vstopijo v občinski odbor, se določijo za namestnike tiste osebe, ki so dobile pri volitvi bodisi odbornikov ali namestnikov največ glasov. Pri tem se pa smejo šteti samo glasovi, ki so se dobili pri volitvi v enem razredu.

§ 30. Če je kdo od kakega razreda že izvoljen za odbornika, potem naj se mu v razredih, ki volijo pozneje, ne dajajo več glasovi.

Ako se je to vendar zgodilo, so ti glasovi neveljavni. Če se je pa kdo, ki je bil pri prejšnjem številu odbornikov izvoljen samo za namestnika, v razredu, ki voli pozneje, izvolil za odbornika, potem velja zadnja določba § 29, da se dobi zanj namestnik v prejšnjem razredu.

§ 31. Ko je volitev v vseh razredih končana, se sklene zapisnik o volitvi in členi volilne komisije ga podpišejo.

Občinski predstojnik shrani zapisnik z vsemi drugimi volitvenimi spisi vred. Isti razglasi izid volitve v vseh razredih in naznani taisto političnemu okrajnemu uradu in deželnemu odboru.

noč. Može so se razšli, samo Štefan in Hribar nista mislila na svoj dom.

„Ti Hribar!“ pravi Štefan, „ali je res, da še imaš na posestvu kaj dolga?“

„Kaj dolga? kaj dolga?“ odgovori oni žalostno; „imam, imam in še ves dolg! — Kako teško ga nosim in vendar nimam upanja, da bi se ga kmalu znebil.“

Štefan se skrivaj nasmehne ter zopet reče: „Veš, meni se je nekaj tudi tako godilo; pa še le slabejše; kajti jaz polovico toliko posestva nisem imel, kot ga imaš ti, in vendar sem se dolga čisto znebil.“ — Hribar je molčel zrl v tla ter neverjetno majal z glavo.

„Kaj misliš?“ pravi dalje Štefan s smehom, „da sem kradel, ali koga oropal, ali pa, da sem našel kak dragocen zaklad? O ne, ne!“

„No! na to sem pač radoveden!“ pravi bolj mrmraje Hribar, saj je on prav za prav že takó vse vedel.

„Lahko si radoveden; tudi ti potem lahko kaj enakega storiš.“ — „Glej!“ pravi bolj tiho ter se nagne k Hribarju, „začel sem nositi tobak iz Medjimurja ter sem si pri tem pridobil toliko denarja, da sem se v prav kratkem času znebil vsega dolga, in poleg tega pa sem si še nekaj prihranil.“

Hribar je molčal; za nekaj časa pa počasi reče: „Misliš li Štefan, da si pošteno ravnal?“

„Morebiti ne?“ odgovori on razburjeno. „Še vedno misliš, da sem tobak ukradel? Denar, denar sem dal zanj, kakor za kako drugo blago!“

Hribarjevo srcé se še ni vlovilo v zanjke.

„Ja, vidiš Štefan, kako pa je s tem? Tobak je, kakor pravimo, cesarski in sam naš Zveličar

Politični okrajni urad razveljavi volitve, pri katerih so se izvolile osebe, ki ne smejo biti voljene, pripustiti pa mora priziv na c. kr. deželno vlado.

§ 32. Ugovor zoper volitev se mora vložiti v nepreložni dóbi osem dni po končani volitvi pri občinskem predstojniku. Ta mora ugovor predložiti političnemu deželnemu uradu v konečno razsodbo.

Ako se v zgornji dóbi ne vložijo kak priziv, ali se vloženi kot neopravičeni odklonijo, voli se občinsko predstojništvo. (Konec sledi.)

† Kanonik dr. Francišek Lampe

ni več med živimi. Zatisnil je po kratki, a mučni boleznii svoje trudapolne oči v pone-deljek dné 24. t. m. po sedmi uri zjutraj. Z njim je naš ubogi slovenski národ zgubil jed-nega najboljših svojih sinov, kateremu bode težko najti nadomestitve. Pokojnik bil je zla-tega srca in blage duše ter neizmerno dela-ven osobito na pisateljskem polju. Trudil se je dan in noč ter si dostikrat ni privoščil niti najpotrebnejšega počitka. Za pokojnikom ža-luje poleg mnogoštevilnih njegovih prijateljev in častilcev posebno tudi družba sv. Mohorja, ki je zgubila v njem jednega svojih najplo-dovitejših pisateljev. Kako lepo in mikavno je popisal pred leti udom naše družbe svoje Je-ruzalemsko romanje v dveh delih in jim po-zneje leto za letom podajal v krasni sloven-ščini spisane „Zgodbe sv. pisma“, ki so do-segle letos že 7. snopič, katerega je poko-jnik malo dni pred svojo smrtjo srečno še dovršil. Mnogo truda in skrbi povzročal mu je tudi njegov leposlovni list „Dom in Svet“, na katerega je obračal vso pozornost ter ga razširjal med Slovenci z vso vnemo. Pre-minul je v najlepši dobi — v starosti 41 let. — Ker se moramo za danes zaradi tesnega prostora omejiti le na gorenje vrstice, hočemo v prihodnji številki prinesiti obširnejši živo-topis njegov. — Vrlemu pokojniku bodi med Slovenci ohranjen blag in hvaležen spomin!

Dopisi.

Za velikovsko šolo. Na godovni dan preč. g. prošta Lovra Serajnika v Tinjah zbrani rodoljubi in častilci 31 kron. Ob Sent-Jakobovem od gostov, pomilujočih koroške Slovence zaradi grozno žalostnih šol, v župnišču v Koprivni nabranih 10 kron. Barigelje, ki se sedaj nahaja na potovanju po Kitajskem, v zahvalo, da je srečno ušel boksarjem, 20 kron. Č. g. Matija Kuess, župnik na Trbižu, 10 kron. Terezija Razpotnik, soderjeva vdova v Velikoveu, 1 krono. Vikar Val. Podgore v Celovcu 4 krono. Andrej Oražem, mlinar v Briksenu na Tirolskem, povodom obiskanja prijateljev v Globasnici 5 kron. Janez Jekl, posestnik in župan v Globasnici, 2 kroni. Za žalostne ostanke Juličinega glav-nika nalicitirala vesela družba v Beljaku 3 krono 4 vin. „Kneippovec“ na Jezerci pri Vetrinju so darovali: Zefa Vo-denik 1 krono 60 vin.; Franca Ošep 1 krono 52 vin.; Jan. Rabič 1 krono; Ivanka Nebl 40 vin.; župnik Schöbinger 2 kroni, nabiratelj župnik Janez Sporn 2 kroni 50 vin. Vkup 95 kron 6 vin. Živel! nasledniki!

Družbi sv. Cirila in Metoda so se poslali od maja do avgusta t. l. s Koroškega sledeči darovi: Upravištvo „Mira“ zbirko 813 kron 77 vin.; podružnica za Rožek in okolico 70 kron; podružnica za Velikovec in okolico 64

pravi: »Dajte Bogu, kar je božjega, in cesarju, kar je cesarjevega.«

Pa zapeljivca niso zmotile te modre besede; on pravi: »Poslušaj me in bodi pameten! Ti seješ pšenico, jo žanješ in zmlatiš ter jo lahko prodaš kamor in komur jo hočeš. Je-li pšenica tudi ce-sarska? Zakaj pa Medjimurec svojega tobaka, ki mu je pšenica, ne bi smel prodati, komur ga hoče?«

Sedaj je umolknil Hribar. Te zvite besede zapeljivca zadušile so mu dobro vest. Ubogi Hribar! Kaj se daš tako hitro preslepiti po lažnjivih besedah!

Veselo ga je gledal Štefan. Vedel je, da nje-gove besede niso bile zastoj; za nekaj časa reče: „Kako lahko sem dihal in kako sladko spal, ko sem se rešil dolga! Tako rad sem zopet delal, ker sem vedel, da ne delam zastoj, da mi tega ne požrejo več obresti. Dà! Takrat sem postal zopet vesel!“

„Jaz bi tudi še rad bil! reče tožno Hribar.

„Kaj ti je neki na poti? Ali se bojiš ostrih besed tvoje žene, ali pa vojaške straže? — — Bog me! nisem mislil, da si tak strahopetnež, sicer bi ti ne bil povedal svojih skrivnostij.“

„Štefan!“ pravi Hribar, „strahopetnež pa že ne! Kaj bi se jaz bal financarjev? Ko sem bil še fant, prišli smo se enkrat z njimi in tudi po-kazali smo jim pot. Pa trčiva sedaj; dolga se hočem znebiti!“

Sedaj je bil Hribar popolnoma vjet. Štefan zmotil mu je glavo z zapeljivimi besedami ter ga je spravil na krivo pot. V pozni noči podala sta se skupaj domov. Marija je še bedela. Razločno je slišala Štefanov glas: „Lahko noč!“ in streslo jo je po vsem životu. (Dalje sledi.)

kron 24 vin.; podružnica za Celovec in okolico 47 kron; podružnica za Beljak in okolico 70 kron; medgorski pevci in pevke 6 kron; podružnica v Št. Štefanu na Zili 18 kron 10 vin.; podružnica na Zilski Bistrici 49 kron 10 vin.; hrani-lilno in posojilno društvo v Celovcu 100 kron; podružnica za Pokrče in okolico 30 kron.

Iz Smarjete pri Velikoveu. (Občinska volitev.) Dne 18. sept. vršila se je tukaj ob-činska volitev za našo veliko važenberško občino in sicer prvokrat po novem občinskem volilnem redu, to je tajno in z listki, ki so jih volilci v občinskem uradu dobivali. Dasi je toliko volilcev nastopilo, se je vendar volitev celo mirno vršila. Kot vladni zastopnik je bil g. c. kr. nadkomisar baron Ott navzoč, ki je nepristransko vodil volitev. V tretjem razredu to pot sicer še nismo zmagali, ker smo prepozno stopili v volilno borbo, vendar je prodrl v tem razredu tudi našinec, občespošto-vani posestnik Janez Holcer p. d. Štrasar v Porečah, ki je bil voljen od vseh strank z 91 glasovi. Enako so zmagali nasprotniki tudi v prvem razredu, v katerem imajo ogromno večino. Ali v drugem razredu, kateri je bil dozdej tudi v nasprotnih rokah, je prodrla naša stranka z vsemi šesterimi svojimi kandidati. Izvoljeni so pa: Aleks Dreier p. d. Šimen s 45, Jurij Dreier p. d. Kogelnik s 45, Anton Her-metter p. d. Lavre z 28, Mihael Dreier p. d. Vrančur s 27, Jurij Ravter p. d. Kavan s 26 in Matevž Škofic p. d. Murk z 24 glasovi. Prva dva sta do-bila tedaj tudi nasprotno glasove. Veliko veselje je zavladalo vsed te lepe zmage med našinci. Za-čelo se je daniti tudi v naši obširni občini! Dal Bog uspeha tudi znanprej! Slava vrlim našim kmetom!

Iz Kazaz. (Vmeščanje dušnega pa-stirja.) To je bilo veselje za našo kazaško faro, ko je v nedeljo dné 26. avg. pred poldnem č. g. Simon Bauer, dekan v Pliberku, v naši župnijski cerkvi predstavljal nam novega našega dušnega pastirja, č. g. Jurija Trunk-a. K tej pomenljivi slavnosti zbrali so se farani v polnem številu, z g. županom Šumahom na čelu; tudi iz sosednih far so prišli gostje z nami se radovat. Čast. g. dekan nam je v ginjaivih besedah govoril o težavnem po-klicu dušnega pastirja, in nam predstavljajoč no-vega č. g. župnika priporočal, da njegov nauk zvesto poslušamo in si ga tudi v srcu ohranimo, da smo mu pokorni in za njega molimo. Ko so potem cerkveni ključarji, občinski in šolski svet č. g. žup-niku zvestobo obljubili, stopi on sam na leco in prosi, naj ga sprejmemo z zaupanjem in ljubeznijo. Nato je sledila peta sv. maša, pri kateri sta stregla č. g. dekan S. Bauer in šmihelski župnik č. g. Val. Šumah. Nam bo ta lepa slavnost ostala v vednem spominu. Konečno se zahvaljujemo mil. g. knezo-škofu, da so nam vendar na ponovljene naše prošnje poslali zopet dušnega pastirja. Č. g. župniku pa kličemo: Na mnogaja leta!

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Razdelitev bistriške občine.) Nekemu mogočnemu na Bi-stricti, ki je prišel pri občini ob vso veljavo, se je „zluštalo“ po županskem klobuku. Ker predobro vé, da v dosedanji občini ne bode mogel prilaziti več v „aušus“, se mu v modri glavici porodi srečna misel: „Glej, Fricej, kaj bi pa bilo, ko bi spisal kako polo in začel beračiti podpisov za razdelitev občine? Morda bi pa kaj bilo?“ Izbere si dva iz-med imenitnih bistriških „purgarjev“, vsestransko olikana in izvežbana gospoda, „enega šribarja“ in „enega žnidarja“. In res, „misijon“ se je pričel. „Šribarju“ ni treba nič „šribati“, „žnidarju“ pa ni treba doma blaga kvariti — oba nabirata podpise. Kaj njima je mari, če dobita pri svojem „misijo-narjenju“ marsikatero „prav tousto“ pod nos; saj se gre za povzdigo možaka, ki bistriške občane tako iskreno ljubi, da nima srčneje želje, nego to, naj mu Bistričani saj cesto vzdržujejo, po katerej on dobiva svoje rumenjake. — In glej! neka go-tova vrsta ljudij — naš mogočnej, potem pa šribar-ček in žnidarček imajo še srečo! Nekaterim kmetom so namreč dosedanje občinske doklade še prenizke, kaj mudilo se jim je podpirati delilno polo, da jim bode saj preje boben zaropotat; posestvo bo že mogočnej v svoje varstvo sprejel! — Kmetje! še je čas k povratku! Ne dajte se za nos voditi od te trojice! Kdor nima Boga, nima tudi prave sreče!

Iz Šmihela nad Pliberkom. (Sad in cvet. — Posojilnično poslopje.) V nekem vrtu v Šmihelu stoji jablan v najlepšem cvetu, med tem ko se iz sosednega drevesa spravlja sad. — Pli-berških, kakor tudi drugih okoličnih nemškutarjev strašilo — novo posojilnično poslopje — že stoji pod streho. Z veseljem pozdravljamo novi slovenski tabor — naš národni dom!

Iz Ovber. (Požar.) Dne 7. sept. po noči je pogorel svinjski hlev Antona Štefana p. d. Beganta. Zgorelo je tudi 35 svinj in krme. Škode je 2660 kron; zavarovan je bil na 1760 kron. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Iz Miklavčevega. (Tata smo dobili.) Že nekaj časa sem je delal na Miklavčevem neznan tat mnogo strahu. Že štirikrat je ulomil v me-sarnico, v gostilno, k vrtnarju, in vedno je svoje

delo izvršil tako umetno, da ga celo nočni čuvaj ni zapazil in tudi niso mogli najti kakega sledu o njem. Pokradel je mnogo rečij, vzel tudi mnogo denarja. Bil je celo tako predrzen, da je pisal semkaj, da ima prav posebno srečo pri tatvini in da je že mnogo nakradel. Toda vsako jabelko dozori in tudi njega je čakala ura. Ravno na kvaterno soboto ulomil je zopet v pisarno in vzel s seboj denarja okoli 30 kron; potem pa je šel k vrtnarju, ki ga pa je prepodil. Zjutraj so prišli takoj orožniki in stražili. Naenkrat pride mlinar iz Miklavčevega mlina in naznani, da je tudi tam pokradeno. Takoj gredo ljudje dol in so tatu dobili. Tat se je bil podal od Miklavca k mlinu in se vlegel tam v neko uto. Ko so ljudje odšli v cerkev, je kradel v mlinu in se nato spreoblačil pod uto. V tem pridejo orožniki. Ko jih tat zagleda, zbeži in ko se na orožnikovo povelje ne ustavi, ustrelji ta za njim štirikrat s krogli. Stoprav s pomočjo drugih ljudi, ko je bil že malo ranjen na nogi, so ga mogli dobiti. Zvezali so ga takoj in ga peljali k Miklavcu. Spoznali so v njem Alojzija Volavčnika, iz Grebaljevsi, ki se je pred nekaj leti učil pri Miklavcu za mlinarja. On bi imel iti lansko leto k vojakom, a je pobegnil, tedaj je bil še vrh tega — begunec. Seveda je bila razburjenost med ljudstvom velika, vsak pa je izrazil veselje nad tem, da so rešeni tako nevarnega tatu.

Iz Kotmarevasi. (Uradna slovenščina.) Dne 8. julija t. l. bi se imel, kakor je „Mir“ svoječasno naznanil, vršiti na vrtu nove hiše g. Prosekarja tukaj shod kat.-političnega in gospodarskega društva. Shod se je moral iz važnih vzrokov takrat preložiti. Dasi shod c. kr. okrajnemu glavarstvu celovškemu še ni bil naznanjen (!), je le-to shod na omenjenem vrtu prepovedalo. Zoper to prepoved je g. Prosekar vložil priziv na c. kr. deželno vladu v Celovcu. Le-ta je prizivu ustregla, kar se je g. Prosekarju naznanilo s sledečim odlokom c. kr. okr. glavarstva. Mi ta odlok objavljamo ne radi vsebine, ker je ta manjšega pomena, marveč radi „lepe“, res „klasične“ in „nove“ uradne slovenščine, v kateri je spisan. Odlok se torej glasi do besede in pike tako-le:

Zl: 32099

Gospodu Matiažu Prosekarju v Kotmarivasi.

C. kr. deželna vlada spozna za dobro čez pravočasno vloženo pritožbo Matija Prosekarja v Kotmarivasi proti tamošnji resitvi iz dne 8. julija t. l. st. 20813 in 22000, s katero se je imenovanemu naznanilo, da je vrsenje ljudskega shoda na njegovem vrtu neumestno, ker je v zraven stoječi hiši žandarmerija kasernirana, izpodbijano, s to resitvijo izrečeno prepoved z ozirom na § 3. postave od 15. novembra 1867, d. zak. st. 135 ovreči, ker takrat prošnja za dovoljenje shoda na zaznamovanem kraju sploh še vložena ni bila in torej za c. k. okrajno glavarstvo ni bilo povoda, izdati tako prepoved.

To se c. k. okrajnemu glavarstvu na poročilo iz dne 31. julija t. l. st. 23724, katerega priloge se vračajo, naznani s tem da bi imelo v prepovedi iz dne 8. julija 1900 st. 20813 in 22000 pritožbeni obrok po § 1 postave od 12. maja 1896, drž. zak. št. 101 postaviti na 14 dni, ker se ta zaukaz ne more smatrati izdanega na podlagi zbornice postave. O tem se naj Matija Prosekar obvesti. C. kr. okrajno glavarstvo v Celovcu dne 20. avgusta 1900 c. kr. deželni svetovalec:

Fhr. Mac Nevin.

Ali je temu treba kaj dostavljati? In potem pravijo, da koroški Slovenci „nove“ slovenščine ne zastopijo! Če je taka, kakor zgoraj navedena „uradna“, potem jo res zastopi, kdor . . . more!

Iz Škofič. (Ime občine.) Naša občina se bo odslej uradno imenovala „Škofiče ob jezeru“, da se ne zamenja z občino Škofiče v labudski dolini.

Iz Brezij na Gorenjskem. (Romarji.) Na Brezijah je bilo v letošnjem letu doslej nad 1300 svetih maš. — Na Mali Šmaren popoldne je bila prvokrat veličastna nova cerkev premajhna. Na praznik Marijinega imena popoldne je bilo romarjev za dve cerkvi. Deveterim izpovednikom je bilo žal, da niso mogli vsem postreči, kakor bi bili radi. V dveh dneh je bilo obhajanih 2200 ljudi. — Na rožnvenjsko nedeljo, 7. oktobra, bo cerkveno posvečevanje. Udeležijo se te slovesnosti več škofov.

Novičar.

Na Koroškem.

(Odlikovanje.) Nj. Veličanstvo presv. cesar je imenoval našega mil. g. knezoškofa dr. Jožefa Kahna svojim tajnim svetnikom. S tem dobi prevzvišeni naslov „ekscelenca“.

(Volitve.) Volilno gibanje po posameznih deželah se je že pričelo. Obširneje spregovorimo o tem že prihodnjic. Na Koroškem je doslej ostalo še vse bolj tiho. Listi poročajo, da se je dr. Steinwender že naveličal poslanstva. Nagajali mu bodo pri volitvi pa gotovo pristaši Schönererjevi, katerim je ta mož preveč „zmeren“. Njegov protikandidat bo zdravnik dr. H. Hock v Beljaku. — Našim zaupnim možem po deželi dojdejo v kratkem potrebna naznanila.

(Duhovske zadeve.) Dne 22. sept. je bil č. g. Edgar Klimsch posvečen za mašnika. Dne 23. je daroval novo mašo v cerkvi Elizabetink. Nastavljen je za kaplana v Motnici. — Č. g. Lovr. Franta ne pride v Weitensfeld, marveč v Kamering; g. Ferd. Majer, provizor v Šmartnu na Ravni, pride v Nemški Grebinj; g. M. Müller ostane v Weitensfeldu; g. Jos. Messner, provizor v Škofičah v labudski dolini, je prestavljen v Kolbnico.

(Osebnost.) Pravni praktikant pri c. kr. deželnem sodišču v Celovcu, gosp. Rado Kušej, imenovan je avskultantom.

(Razpisane službe.) Do 1. okt. je razpisano učiteljsko mesto za šolo na Suhi in v Lešah. Za obojko mesto se zahteva znanje slovenščine. — Do 5. okt. je razpisano mesto poštarja za novo ustanovljeno pošto v Podgorjanah.

(Svinjska kuga.) Po zadnjih uradnih izkazih je nastopila svinjska kuga v sledečih občinah: Grabštanj, Trdnja vas, Št. Rupert, Bistrica v Rožu, Mostič, Glodnica, Strassburg in Št. Vid ob Glini. Do 8. sept. so obolele na svinjski kugi: Radveg 12 svinj, Slovenji potok 4, Grabštanj 235, Minejvas 8, Replje 10, Brda 19, Volovce 34, Male čape 9, Na Guzah 23, Št. Jakob ob cesti 7, Pkeriče 72, Zavrhom 3, Sveče 5, Žavnjavas 3, Mele 7, Laze 3, Št. Vid 31, Št. Rupert 1. — Gledé zatiranja svinjske kuge je izšla nova cesarska naredba, o kateri poroča g. vodja Povše v „Slovenču“: Kakor je znano, zborovala je posebna enketa dne 3. julija t. l. v notranjem ministerstvu. Ta enketa je pojasnila vladi, v koliko so pritožbe proti cesarski naredbi z dne 2. maja 1899 utemeljene in v koliko res škodljive živinoreji, osobito prašičoreji, ki je v nekaterih deželah velikega narodno-gospodarskega pomena. Vspeh te enquete je prav dovoljen, ravno kar proglašena nova cesarska naredba z dne 15. t. m. razveljavlja, oziroma izpremenja §§. 1., 3. in 4. navedene prve naredbe. Po novi naredbi more politična oblast, osobito če gre za lepe plemenske živali, dovoliti, da se živali, če tudi prihajajo iz sumljivih krajev, ne pobijejo, ampak pod nadzorstvom oblasti in živinozdravnika zapró v odločeni hlev, kjer morajo ostati štirideset dni. S tem je velika dobrota storjena, ker po dosednji naredbi so brez vsakega ozira najlepše živali dali pobiti, akoravno se je pogostoma pokazalo, da niso bile okužene. Tudi dovoljuje nova naredba, da okrajna politična oblast ne sme dati pobiti prašičev, dokler ni rešen od ministerstva vloženi rekurz. Po §. 3. določujejo se odškodnine, in sicer za pobite pitane prašiče izplača se 95% vrednosti; za rejne prašiče pa določi ceno politična oblast porazumno s kmetijskim strokovnim zastopom. To je velike vrednosti, da cene določujejo zvedeni živinorejci. Za plemenske prašiče, če se pobijejo, pa se poleg tržne vrednosti, povrne še 25% počez kot povračilo višje vrednosti teh živali kot plemenskih. Po § 4. se odškodujejo pobiti prašiči, ki so bili kužno-bolni, s polovico vrednosti. — S tem bodo naši prašičerji obvarovani marsikateri sitnosti in zgube, kar pa je bilo tudi neobhodno potrebno, ker naredba iz leta 1899. je bila skrajno trda in gospodarjem nevarna. Ta naredba stopi v 8 dneh v veljavo.

(Drobiž.) V promet so prišli ponarejeni kronski petaki. Zato pozor na denar! — V Celovcu je umrl znani kavarnar J. Schiberth, star 45 let.

Po drugih slovenskih deželah.

(Velikanski požar v Trstu.) V noči od 16. do 17. sept. okoli 2. ure po polnoči je nastal v velikanskem mlinu bratov Economo v Trstu ogenj, ki je v nekaterih urah uničil mlin in velikansko žitnico. Škoda je cenjena nad 4.000.000 kron, mlin je bil zavarovan za 5.000.000 kron. V tem mlinu je delalo do 1000 delavcev in se je zmlelo v njem vsak dan do 1000 kvintalov pšenice. Vsled te nesreče je brez zaslužka kakih 500 družin, ki so večinoma Slovenci.

(Obsodbe.) Slabo se godi slovenskim listom na Štajerskem. Radi vsake malenkosti jih tirajo pred sodišče. Celjska „Domovina“ je bila minul teden obsojena na 220 kron globe zaradi dopisa, v katerem je po ljudskih govoricah poročala, kako je lovec Šegula ustrelil pri Ptujju kmeta Fleguš, „Südsteirische Post“ pa je bila obsojena radi žaljenja župana slovenjebistriškega. Njen odgovorni urednik je dobil edentendenski postom poostreni zapor.

(Država za Nemce.) Vnebovpijoče je, ako primerjamo, koliko troši država za ljudsko šolstvo v Istri za Nemce, katerih je le peščica, in koliko za Hrvate in Slovence. Za peščico Nemcev troši samo v Trstu in Istri, brez Goriške, 177.000 kron; za Hrvate in Slovence v vseh treh pokrajinah Primorja pa le 53.000 kron. Preko 17.000 slovenskih in hrvatskih otrok v Istri pušča brez vsake šole, v mestu tržaškem pa vso slovensko deco. In to vkljub vsem šolskim zakonom in pedagoškim načelom!

(Prva slovenska umetniška razstava) v Ljubljani se je otvorila dne 15. sep. Razstavljenih je v veliki dvorani „Mestnega Doma“ okoli 160

umetniških del. Zastopani so sedanji slovenski umetniki slikarji in kiparji in sicer Rudolf Oton, Gvaiz, Grile, Arbè, Grohar, F. Vesel, Franke, Germ, G. Jakopič, Matej Sternen, Žmitek, Cesar, Repič, Zajc, Jager, Trinko, Miss, Grošelj, Vavpotič, Zalar, Žnider. Zastopani ste tudi slovenski slikarici Kobilca in Henrika Šantel.

(Drobne novice.) V Celju se je ustanovilo slovensko stenografsko društvo. — Za bohinjsko železnico so se pripravljala dela že pričela. — V Gorici bodo imeli od 29. sept. do 7. okt. sadno razstavo. — V Pierisu v Furlaniji je zgorela vila Settomini, pri kateri priliki so zgorele tri osebe, namreč gospa, sin in vzgojiteljica. — Dne 18. t. m. je porodila v Slivnici žena grajščinskega vrtnarja Antona Špureja trojčke; vsi trije so fantje. — Gimnazija v Kranju ima letos osem razredov s 13. vsporednicami. Vseh učencev ima gimnazija v Kranju 504. — Na državni gimnaziji v Ljubljani je letos 630 vpisanih učencev, II. gimnazija, na kateri se je otvoril V. razred, ima letos 346 učencev, realka pa 480 učencev.

Iz slovanskega sveta.

(Ogerski Rusini) so imeli pred nedavnim veliko zborovanje v Tečovu. Zborovanja se je vdeležilo veliko ljudstva iz cele okolice. Posvetovali so se, kako bi se pomagalo ogerskim Rusinom, ki so v veliki revščini. Sklenilo se je ustanoviti v 20 vaséh hranilnice in posojilnice.

(„Slavenska uzajamnost.“) Prijatelji slovanske vzajemnosti na Srbskem bodo izdajali od novega leta v Belemgradu nov politični list z naslovom „Slavenska uzajamnost“. List bode podpiral politično vzajemnost med Rusijo in Srbijo. Kavcijo bode položil znan srbski rodoljub; drugi rodoljub bode list brezplačno urejeval.

(Prošnja laški kraljici Heleni.) Laški list „Avanti“ poroča, da so Slovenci, ki prebivajo na Laškem, poslali mladi laški kraljici prošnjo, v kateri jo prosijo, da bi je vzela pod svoje varstvo ter jim izposlovala slovenske šole in slovenske duhovnike. V svoji prošnji se sklicujejo na to, da tudi v „kraljici teče slovanska kri“. Sedanja laška kraljica je, kakor znano, hči črnogorskega kneza.

Križem sveta.

(Strossmayer kardinal?) Nekateri listi trdijo, da bo škof Strossmayer ob svoji 50letnici škofovanja imenovan kardinalom. Koncem tega meseca se podá Strossmayer s hrvatskimi romarji v Rim.

(Čehi v Reki in Sušaku) so hoteli ustanoviti češko društvo „Češko-slovanská jednota“. Zato so poslali mažarski vladi pravila v potrjenje. A mažarska „liberalna“ vlada ni potrdila pravil, češ, Čehi niso ogerski podložniki in društvo bi moglo postati „panslavistično“ ognjišče. Mažarska država mora stati na slabih nogah, ako se boji že enega slovanskega društva.

(Saški princ Albert ubit.) Saškemu princu Albertu so se splašili konji pred nekim dirjajočim vozom. Voznik in princ sluzabnik sta odletela s kozla, voz je zadel ob bližnje drevo in v tem hipu je padel z voza princ Albert. Prvima dvema se ni pripetilo nič žalega, našla sta pa princa nezvestnega. Po par urah je 26letni princ umrl.

(Nesreča v premogokopu.) V nekem rovu premogovnika v Duchovu na Češkem se je vnel plin. Izmej 83 delavcev se jih je rešilo le 28. Dosedaj so dovedli na svetlo dva ranjena, 18 težko poškodovanih. V jami je bilo 43 mrtvih trupel.

(Vojska na Kitajskem) bo menda kmalu končana. Vlade so začele mirovna pogajanja. Kitajska vlada je določila za svoja zastopnika princa Činga in cesarskega namestnika Lihungčanga. Rusi že umikajo svoje čete iz Pekinga. Nemški cesar pa je poslal grof Waldersea na Kitajsko, da bo vsem četam vrhovni poveljnik, a sedaj se sklepa mir. To je pač blamaža za Nemce. Velesile so sklenile porušiti trdnjave pri Taku ter prepovedale uvoz vsakršnega orožja za dobo 10 let.

(Vojna v južni Afriki.) Poglavar transvalske države Krüger je zapustil svojo državo in pride v Evropo, da tu sam posreduje pri vladarjih. Nekatera poročila pravijo, da se vojska že bliža koncu. Res so burske čete že precej razdružene, a vendar še vedno uspešno napadajo in vznemirjajo Angleže. O divjem, nečloveškem postopanju denarjalčnih Angležev proti vrlim Burom se poročajo vedno sramotnejše podrobnosti.

(Starši pazite na svoje otroke!) Na Vitanji pri sv. Bolfenku je pustila posestnica Plohl svoje 6 mesecev staro dete v zibelki samo v hiši na tleh, med tem, ko se ona poda na polje, brez da bi bila vsaj hišne duri zaklenila. Kmalu na to pride svinja v hišo in odgrizne otroku obe roki. Revče so morali prenesti v bolnišnico.

(Žene na Kitajskem.) Kitajci ne zahtevajo od svojih žen samo ljubezni in vdanosti, ampak tudi molčanja. Na Kitajskem je postava, katera Kitajcu dovoljuje, da se loči od svoje žene, ako

je prevelika klepetulja. V tem pogledu morejo Kitajci zavidati mnogi evropski moči.

(To in ono.) Perzijski „šah“ je prišel dne 20. t. m. na Dunaj, obiskat našega cesarja. Sprejem je bil zelo slovesen. — Izišla je ministerska naredba, s katero se pooblašča finančno ministerstvo najeti pet milijonov kron za podporo po ujmah prizadetih deželam. — Deželni zbori se baje sklicujejo sredi meseca oktobra, da bodo sklepali o deželnih dokladah na državni davek za žganje. — Gališki delavci v predilnici Wilhelmshafen so vsi iztirani iz Nemčije. Tako dela Nemčija z avstrijskimi delavci. In kaj stori naša vlada? — Kraljica Viktorija je razpustila angleško zbornico ter so razpisane nove volitve od 1. do 15. oktobra.

„Od zrna do zrna pogača.“ Ako se vsak dan nekaj malega prihrani, se nabere kmalu precejšen znesek, ki zlasti pri gospodinjstvu prav dobro pride. Tak prihranjeni znesek se doseže s tem, ako se uporablja za vsakdanjo kavo pol bobove in pol Kathreiner-Kneippove sladne kave, kar se godi že v stotisočih družinah. Na ta način kava lepo, okusno barvo, posebno dober okus in ob jednem je tudi zdravju koristna. Povsod, kjer se je ta kava vpeljala, je dosegla najboljši vseh in jo pije vedno bolj radi. Porablja naj se le vselej Kathreiner-Kneippova sladna kava, ki ima sama tudi okus bobove kave. Dobi se povsod, a prodajati se ne sme nikoli na vago in je pristna le v znanih Kathreinerjevih zavrtkih.

Gospodarske stvari.

Konjski zobje. Najpotrebnejši organi, ki konja ohranijo pri krepki moči in pri zdravju, so gotovo zobje. Noben konj ne more svojemu gospodarju dobro služiti ali ohraniti samega sebe v dobrem stanu, če dobi bolne, spakedrane ali napačne zobe. Zobje opravljajo prvo dejanje prebavljanja, in njihovo stanje je velikega pomena za zdravje in prospek našega zvestega služabnika konja. Nemara se utegne komu smešno zdeti, če mu tu povemo, da tudi konja včasih bole zobje. In vendar se najdejo pri konjih gnili in votli zobje: celo bolest mišic pri njih ni nikaka redkost. Ako konj pri žretju nabaše poln gobec rezanice, pa jo zopet ven vrže, poveša glavo na stran, ali pri napajanju z mrzlo vodo gobec urno umakne, pri vožnji pa na lahek potegljaj za uzdo bolestno odskoči in brez posebnega vzroka izceja dokaj slin iz gobca, pa je treba preiskati mu gobec in zobe, in vzrok se bo kmalu pokazal.

Konja znova podkovati je treba takrat, kedar začne biti kopito, katero pred obdrgnjenjem zavarujemo z železom, v razmeri z velikostjo konja predolgo. To pa se zgodi povprečno v petih tednih, včasih nekoliko prej, včasih nekoliko poznej. Če ostane podkev še nadalje pribita, trpi od tega mehanizem kopita, kajti podkev more ostati pravilna, rog pa more le takrat dobro rasti, ako kopitovega raztezanja in krčenja nič ne ovira ter se kri tudi v teh zaprtih delih brez zapreke lahko pretaka. To poslednje pa ovira vsako, tudi najboljšo podkovanje, in čim dalje je podkev pribita na kopitu, tem škodljivejša je zanje.

Poslano.

Javno vprašanje do g. Pavla Sablatnika, najemnika lova v občini Kotmaravas.

1. Ali je res, da Vaš lovec poldnevja čaka v grmovju skrit na psa, in ko istega izvabi v gozd, ga vstrelji; in da tako strelja tudi mačke, če iste dobi na polju?

2. Ali res zato redite toliko zverine, katera dela nam kmetom ogromno škodo, ker bajè zverina na polju gnoji?

3. Ali je Vas in Vašega lovca res zasačil nek posestnik v gozdu pri tem, ko sta mlado drevje sekala v njegovem gozdu, da se lažje zverina strelja, in ali ste imeli za to od dotičnega posestnika dovoljenje?

Če nam odgovorite na to vprašanje, stavili Vam bomo še več vprašanj kot občinskemu predstojniku občine Kotmaravas.

V Kotmarivasi, dne 20. sept. 1900.

Več posestnikov.

Slovenci, spominjajte se velikovške šole!

Tržne cene.

V Celovcu, dne 20. septembra 1900.

Ime blaga	na birne		na hektolitru		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	65	13	31	— konjev
rž	10	—	12	50	— pitana vola
ječmen . . .	—	—	—	—	38 vprežnih volov
oves	4	30	5	37	9 juncev
tursica . . .	7	30	9	12	69 krav
pšeno	14	—	17	50	— telic
fižol (rdeč) .	13	40	16	75	— pitanih svinj
krompir . . .	1	80	3	24	— prasec
deteljno seme	—	—	—	—	
ajda	10	—	12	50	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 260 K do 288 K, krave po 80 K do 320 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 40 v do 5 K — v, kislo seno po 3 K — v do 4 K 40 v, slama po 3 K 40 v do 3 K 80 v.

Promet je bil slab, kupčija mlačna.

Velikovec, dne 19. septembra. Prignali so: 145 konjev, 35 žrebet, 1 bika, 585 volov, 231 krav, 20 telic, 22 telet, 410 ovc, 15 koz in 256 svinj. Cena pitanih volov 60 do 64 kron, vprežnih volov, 54 do 60 kron za meterski cent žive vage. Promet z govejo živino je bil dober; s konji, ovci in svinjami je bilo malo prometa.

Št. Jakob v Rožu, dne 10. sept. Prignali so: 10 pitanih volov, 30 vprežnih volov, 10 juncev, 30 krav, 10 telic, 40 ovc. Cena pitanih volov 60 do 70 kron, vprežnih volov 55 do 65 kron metr. cent žive vage. Sejeme je bilo slabo obiskano. Promet je bil srednji, kupčija srednja. Kupci so bili samo domači.

Jezersko, dne 10. sept. Prignali so: 16 vprežnih volov, 28 juncev, 56 krav, 460 ovc. Cena vprežnih volov 52 do 60 kron, meterski cent žive vage. Sejeme je bilo srednje obiskano. Promet je bil živahen, posebno z ovci. Kupčija je bila dobra. Kupci so bili iz Kranjskega in Koroškega.

Beljak, dne 19. sept. Prignali so: 46 konjev. (100 do 600 kron), 32 pitanih volov (60 do 64 kron metr. cent), 182 vprežnih volov (52 do 56 kron metr. cent), 96 juncev, 84 krav, 44 telic. Trgovci iz Solnogradskega, Tirolskega, Zgornjega Avstrijskega itd. Promet je bil živahen, cene visoke.

Spodnji Dravograd, dne 21. sept. Prignali so: 2 konja, 35 pitanih volov, 220 vprežnih volov, 85 juncev, 195 krav, 298 telic, 15 ovc. Cena pitanih volov 54 do 56 kron, vprežnih volov 50 do 52 kron metr. cent žive vage. Sejeme je bilo slabo obiskano. Promet je bil slab, kupčija je bila srednja. Kupci so bili od Moravskega, Štajerskega in iz labudske doline.

Sejmovi meseca oktobra. Dne 1. Št. Vid, Malošče, Čajna; 3. Beljak; 5. Ukve; 6. Trbiž, Brdo; 8. Št. Vid, Grebinj; 15. Dobrlavas; 18. Guštanj; 22. Celovec, Črna; 29. Šmohor, Železna Kapla.

Dražbe.

(Kratice: vl. št. = vložna številka; d. ob. = davčna občina.)

Celovec. Dne 5. okt. ob 10. uri, izba št. 85. Maherjeva kmetija na Osojnici, vl. št. 49., d. ob. Golšovo. Cena 7994 kron, najnižja ponudba 5356 kron.

Pliberk. Dne 9. okt. ob 10. uri p. d. Bolčjeva hiša, vl. št. 18. in 17., d. ob. Guštanj. Cena 8055 kron, najnižja ponudba 5370 kron.

Beljak. Dne 10. okt. ob 9. uri, Migičeva kmetija, vl. št. 204, d. ob. Rute (Kreuth). Cena 12588 kron, najmanjša ponudba 9218 kron.

NAZNANILA.

Jakob Petschounig,
usnjarski trgovec

v Celovcu, na novem trgu št. 4.,
med gostilno „pri Kleeblatt-u“ in Kopper-jevo
prodajalnico.

Kdor hoče dobro, trdno in zoper mokroto stanovitno usnje, naj se obrne k meni, kjer mu bomo povsem s svojo **veliko zalogo vsakovrstnega najboljšega usnja**, kakor tudi pravo rusko lrvino po najnižji ceni postregel. — Prodajam tudi vsakovrstno čevlarsko orodje. — Izdelujem in prodajam najizvrstnejšo mast za čevlje. — Kupujem vsakovrstne živinske kože za stroj.

Slavno občinstvo uljudno vabim na vsakojaki poskus, da se prepriča o kakovosti robe terje opozarjam, četudi se je roba splošno podražila, se pri meni dobiva po stari ceni.

Nakup in prodaja vseh vrst rent, državnih papirjev, zastavnih pisem, srečk, novcev valut itd. za najkulantnejših pogojev.

Posojila na vrednostne papirje proti nizkim obrestim.

Zavarovanje proti kurzni izgubi.

Promese k vsem žrebanjem.

Vzgojišče za deklice

(Internat)

čč. šolskih sester v „Národní šoli“

družbe sv. Cirila in Metoda

v Velikovecu

se priporoča p. n. slovenskim starišem.

V hiši je trirazredna ljudska šola; poseben ozir se jemlje na pouk v ženskih ročnih delih.

Šolsko leto se začne dne 15. oktobra t. l. Plačila 8 gld. mesečno.

Oglasila naj se blagovolijo poslati čč. šolskim sestram v Velikovecu na Koroškem.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pisemen zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Neobhodno potrebno za gospodarstvo!

Dr. Rosa balzam

za želodec,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je že 30 let splošno znano **domače zdravilo**, katero pospešuje tek, olajšuje prebavo in lahko odvaža. Pri rednem uporabljanju ojačuje prebavne organe in je drži v pravem toku.

Velika steklenica 2 kroni, mala 1 krono. Ako se prej vpošlje 2.56 K, pošlje se velika steklenica, in za 1.50 K mala steklenica franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven natisnjeno in zakonito priznano varstveno znamko.



Pražko hišno zdravilo,

iz lekarne B. FRAGNER-ja v PRAGI,

je staro, najprej v Pragi uporabljavano hišno zdravilo, katero vzdržuje rane čiste in jih tudi obvaruje nečistobe ter ublažuje deluje na vročino ter bolečine.

V škatljah po 70 in 50 v, s pošto 12 v več. Ako se vpošlje 3.16 K, se pošljejo 4/1 škatljice, za 3.36 K 1/2 škatljice, za 4.60 K 1/1 škatljice, za 4.96 K 1/2 škatljice franko na vse postaje avstro-ogerske države.

Pozor! Vsi deli zavoja imajo zraven stoječo in zakonito priznano varstveno znamko.



Glavna zaloga: **lekarna B. Fragner-ja**, c. in kr. dvornega zalagatelja, „pri črnem orlu“ v Pragi, Mala strana, št. 333.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske.

Podjetje brez konkurence išče zanesljivih

agentov

za prodajo novih, povsod porabljenih pridelkov. Visoka provizija, oziroma trdna plača zajamčena. Ponudbe sprejema J. Klimeš, Praga, št. 1134 — II.

Ljubljanska
kreditna banka

v

Ljubljani

Špitalske ulice št. 2.

Slovenci, podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!